

К. О. Мельник
Вінницький державний
педагогічний університет
імені М. Коцюбинського
м. Вінниця

ГРАМАТИЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Мова – це засіб спілкування, а англійська мова є давно визнаною мовою спілкування у всьому світі, є універсальним засобом комунікації для різних народів, об'єднуючи світову культуру.

Універсальність англійської мови сприяє тому, що вона проходить закономірний етап змін, що охоплює всі її рівні та безпосередньо впливає на систему мови.

Бубеннікова О.А. у своїй праці "Про сучасну культурно-лінгвістичну ситуацію в англійській мові" зазначила, що відношення "письмове – усне мовлення" протягом останніх десятиліть схиляється саме до усного, на відміну від усього ХІХ ст. й початку ХХ ст [1]. Сучасна англійська мова переживає ряд змін, які спричинені тим, що ця мова є міжнародною, слугує великій кількості населення, а тому спрощується, уніфікується в своїх регіональних чи в місцевих формах.

Активне використання Інтернету також сприяє змінам у мовленні і способах вираження мови [1]. Електронне спілкування призводить до змін у граматичному оформленні мовлення.

Дедалі більше з'являється запозичень у мові: лексичні зміни є характерними для розвитку мови, а еволюційні мовні зміни ХХІ століття відображаються в найстійкішій і найконсервативнішій частині, тобто у граматиці.

Стає очевидним, що синтаксичні конструкції модифікуються, трансформують способи граматичного оформлення висловлювань, викликаючи зрушення у функціонуванні пунктуаційних знаків, що сприяє розмиванню встановлених нормою кордонів між різними граматичними явищами.

Зміни у граматиці англійської мови, як і в інших прогресивних мовах, котрі розвиваються, торкнулися різних частин мови, і самостійних, і службових.

Американський лінгвіст Аріка Окрент у своїй статті "4 Changes to English SO Subtle We Hardly Notice They're Happening" визначив кілька основних змін:

1) відбувається заміна конструкцій типу "they started to work" на "they started working", в той же час конструкції з "intend" (мати намір) і "cease" (припиняти) частіше вживаються з інфінітивом;

2) все більшої популярності набувають форми прогресива.

Частота вживання так званих "тривалих часів" (Continuous Tenses) зростає в англійській мові протягом декількох століть. За останні десятиліття ці форми завоювали нові рубежі [6].

У британському варіанті англійської мови все частіше вживання форм у пасивному стані ("It is being held", а не "It is held"), з модальними дієсловами типу should, would, might ("I should be going", а не "I should go") .

Вживається в формі прогресива і дієслово "be" ("I'm being serious", а не "I'm serious");

3) такі модальні дієслова як "shall" і "ought" використовуються в розмовній формі мови все рідше. Проте значення, що виражаються модальними дієсловами, наразі передаються за допомогою виразів типу "going to", "have to", "need to", "want to". З'явившись спочаiku в усному мовленні, вони в останні кілька десятиліть закріпилися у письмовій;

4) все частіше для утворення пасивного стану виступає дієслово "to get". Як правило, пасив з дієсловом "to get" вживається, коли говорять про якісь неприємні події, але зростання вживаності цього дієслова за останні півстоліття дозволяє припустити подальше розширення його вживання в пасивних конструкціях і для передачі позитивних подій, оскільки вже зараз можна зустріти "they got promoted", "the tourist got paid" [6].

У своїй праці "Нове в англійській граматиці" Вейхман Г.А. наводить яскраві приклади й пояснює багато мовних зразків, що суперечать установленим граматичним правилам англійської мови [2]. До прикладу, форму множини можуть приймати іменники understanding і knowledge (зазвичай вживаються тільки в однині), коли вони виступають в якості членів пропозиції, однорідних з іменниками у множині. Наприклад: Her techniques of encouraging wholesome motivation for mastery of critical skills, habits, understandings, knowledges, and attitudes, [...] are, [...] rather eccentric [2: 4]. Автор також зазначив, що з'являється нове модальне дієслово want зі значенням повинності, який все частіше вживається замість ought to, must та should (поки, щоправда, тільки в розмовному стилі): You want to take it easy [2: 14].

Саме лінгвісти Гарвардського університету довели, що процес спрощення англійської мови сприяє тому, що є вже частина неправильних дієслів, що в дуже близькому майбутньому стануть правильними [5].

Лінгвісти Британії та США констатують спрощення і зміни у англійській мові, та прогресивна преса все ж таки дотримується нормативної граматики [4].

Специфіка граматичного розвитку англійської мови полягає в тому, що вона вийшла з-під контролю її носіїв. Її майбутнє визначатимуть не лише її носії, але й люди, які розмовляють іншими національними мовами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Бубенникова О.А. О современной культурно-лингвистической ситуации в Англии / О. А. Бубенникова // Вестник МГУ. Серия 19. Лингвистика и межкультурная коммуникация. – 2000. – № 3. – С.7-20.

2. Вейхман Г.А. Новое в английской грамматике: учебное пособие для лингвистических университетов, институтов и факультетов иностранного языка / Г. А. Вейхман – М.: Астрель, 2009. – 200 с.

3. Киселева А.В. К вопросу о современном речепотреблении в английском языке / А. В. Киселева // Актуальные проблемы гуманитарных и естественных наук. – 2013. – №11-12. – С. 34-36.

4. Малюга Е.Н. К вопросу о жанрово-стилевой парадигме газетного текста / Е. Н. Малюга // Вестник Университета Российской академии образования. – 2008. – № 2. – С. 68-71.

5. Graddol D. The Future of English: A guide to forecasting the popularity of the English language in the 21st century / D. Graddol. – The British Council (UK), 2000. – 66 p.

6. Okrent A. 4 Changes to English So Subtle We Hardly Notice They're Happening. [Electronic resource] / A. Okrent. – Mode of access. – <http://theweek.com/articles/462818/4-changes-english-subtle-hardly-notice-theyre-happening> (viewed on March 20, 2018). – Title from the screen.